

Guía Docente

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Biblioteconomía		Código	710G04004
Titulación	Grao en Xestión Dixital de Información e Documentación			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	Ameneiros Rodríguez, María Rocío	Correo electrónico	rocio.ameneiros@udc.es	
Profesorado	Ameneiros Rodríguez, María Rocío	Correo electrónico	rocio.ameneiros@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A materia constitúe unha introdución á Biblioteconomía e ás bibliotecas na contorna dixital. Os seus obxectivos son: -A comprensión e o coñecemento do papel das bibliotecas na sociedade, e o seu valor para as comunidades. -A comprensión e o coñecemento das funcións, procesos técnicos e servizos das bibliotecas. -A comprensión e o coñecemento dos distintos tipos de bibliotecas e as funcións das mesmas. -O desenvolvemento de habilidades informativas no uso e aproveitamento das bibliotecas. -A adquisición dunha formación profesional básica para a realización de tarefas profesionais nas bibliotecas.			

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1 - Coñecer e comprender os principios teóricos e metodolóxicos da xestión e documentación da información para aplicalos na súa actividade profesional
A3	CE3 - Coñecer a realidade e os condicionantes sociais que inflúen na xestión da información
A4	CE4 - Dominar os fundamentos do comportamento dos individuos na busca, recuperación e uso da información, tomando como punto de referencia os aspectos de motivación, contorna e contexto
A6	CE6 - Buscar e obter información en diversos medios para responder á demanda dos usuarios de información
A18	CE18 - Dominar e aplicar criterios de selección, adquisición, conservación e eliminación de documentos e información que permitan organizar coleccións de documentos de toda natureza
A19	CE19 - Determinar e aplicar métodos, medidas e técnicas deseñadas para ordenar, protexer, conservar e restaurar datos, información e documentos de diferente natureza
B2	CB2 - Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade para resolver problemas en ambientes novos ou descoñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B5	CB5 - Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan seguir estudando dun xeito que sexa en gran parte autodirixido ou autónomo
B6	CG1 - Capacidade de cooperación, traballo en equipo e aprendizaxe colaborativa
B8	CG3 - Capacidade de planificación, organización e xestión de recursos, información e operacións
B9	CG4 - Capacidade de análise, diagnóstico e toma de decisións
B11	CG6 - Capacidade para comprender a importancia, valor e función da xestión dixital da información e documentación na actual sociedade das TIC
C2	CT2 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo das súas vidas
C6	CT6 - Desenvolver a capacidade para traballar en equipos interdisciplinares ou transdisciplinares, para ofrecer propostas que contribúan a un desenvolvemento ambiental, económico, político e social sostible
C8	CT8 - Ter a capacidade para xestionar o tempo e os recursos: desenvolver plans, priorizar actividades, identificar críticas, establecer prazos e cumprilos

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecemento da Biblioteconomía no marco das Ciencias da Información e a súa relación con outras Ciencias Sociais	A1 A3		
Dominio do vocabulario e terminoloxía da materia	A1 A6		
Coñecemento do sistema galego e español de bibliotecas	A1 A3 A6		
Formación de profesionais que poden desenvolver as súas funcións en bibliotecas e noutras unidades de información	A4	B2 B5 B6 B8 B9	C6 C8
Desenvolvemento de habilidades informativas no uso dos recursos das bibliotecas e doutras unidades de información	A18 A19	B11	C2

Contidos	
Temas	Subtemas
Módulo 1. Biblioteconomía e Ciencias da Información	Tema 1. Concepto de Biblioteca. A Biblioteconomía e as súas relacións con outras disciplinas
Módulo 2. Os procesos técnicos nas bibliotecas	Tema 2. As coleccións: introdución á formación e organización Tema 3. O catálogo
Módulo 3. Servizos das bibliotecas	Tema 4. Servizos de consulta e préstamo Tema 5. Servizos de información e formación de usuarios. A alfabetización informacional Tema 6. A web institucional e a creación de contidos. Contidos dixitais: modelos institucionais e participativos (crowdcontent)
Módulo 4. Tipoloxía de bibliotecas	Tema 7. Bibliotecas públicas e escolares Tema 8. Bibliotecas universitarias e especializadas Tema 9. Bibliotecas nacionais
Módulo 5. Cooperación, sistemas e redes bibliotecarias	Tema 10. Sistemas bibliotecarios. O sistema bibliotecario español e galego. Redes e consorcios de bibliotecas

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Portafolios do alumno	A6 B6 B8 B9 C2 C6 C8	25	47	72
Proba mixta	A4 B2 B5	2	47	49
Sesión maxistral	A1 A3 A18 A19 B11	25	0	25
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Portafolios do alumno	Carpeta de traballo do alumnado que debe entregar periodicamente e no prazo estipulado á profesora coas distintas actividades plantexadas: resumos e análises de lecturas, exercicios prácticos, reflexións críticas e estudos de caso.

Proba mixta	Proba que pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación sobre os contidos teóricos e prácticos da materia para a avaliación dos coñecementos adquiridos.
Sesión maxistral	Exposición oral por parte da profesora, complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas ao alumnado, coa finalidade de transmitir os coñecementos fundamentais da materia e facilitar a aprendizaxe. Fundamentarase na exposición de contidos teóricos, a visualización de exemplos e a resolución de dúbidas por parte da profesora.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Portafolios do alumno Proba mixta	Resolver dúbidas, ampliar formulacións, suxerir actividades e distintas formas de traballo que axuden ao alumnado na súa aprendizaxe. Motivar á participación. Seguimento personalizado e constante de cada unha das tarefas desenvolvidas polos/as alumnos/as. Na medida do posible, intentarase facilitar a atención personalizada a aquel alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Portafolios do alumno	A6 B6 B8 B9 C2 C6 C8	Valórase a adecuación do traballo do alumnado aos temas propostos para cada actividade; o contido, con especial interese nas achegas do alumnado; a coherencia da súa estrutura; a redacción e a presentación. En cada unha das actividades valórase, polo tanto, a capacidade de análise e resolución de problemas, as habilidades informativas e a expresión oral e escrita. Ademais do esforzo e dedicación demostrados polo alumnado. Entregarase cada actividade na data indicada pola profesora. Non se avaliarán as actividades presentadas fóra de prazo, aquelas con faltas de ortografía ou as que incumpran as indicacións prescritas para a súa elaboración.	50
Proba mixta	A4 B2 B5	Cuestionarios de avaliación de cada tema da materia: Avalíanse o número de erros e acertos de cada cuestionario. No caso das preguntas de resposta breve ademais os contidos das mesmas: a adecuación ás preguntas realizadas; a capacidade de argumentación; o emprego da terminoloxía; a expresión escrita; a capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.); a creatividade e o espírito crítico. Os/as alumnos/as deberán revisar e razoar previamente todo o contido da documentación relacionada cos temas/subtemas da materia para dar resposta a cada cuestionario. Os cuestionarios deberán completarse de xeito síncrono en liña, a través de Forms, e nun tempo determinado. Fóra do tempo establecido non serán avaliados.	50

Observacións avaliación

Requisitos imprescindibles:-Para superar a materia é necesario aprobar cada unha das partes que compoñen a metodoloxía de traballo da mesma, é dicir, se un/unha alumno/a non supera o portafolios non se lle avaliará a proba mixta e viceversa.-Para superar cada unha das partes que compoñen a metodoloxía de traballo é preciso realizar nos tempos indicados todas as actividades propostas. -O alumnado que non entregue ou non supere o portafolios completo e todos os cuestionarios, xunto co alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia serán avaliados nos exames oficiais (primeira e segunda oportunidade) dos contidos teóricos e prácticos da materia (cualificación: 100 %).-A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta da primeira oportunidade, se fose necesario.-Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores/as de ambos sexos, propiciarse a intervención na clase de alumnos e alumnas...). Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade. Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e propoñeranse accións e medidas para corrixilas.

Fontes de información

Bibliografía básica

Boletín de la Asociación Andaluza de Bibliotecarios. Málaga: Asociación Andaluza de Bibliotecarios, 1984-Boletín de ANABAD. Madrid: Asociación Nacional de Archiveros, Bibliotecarios, Museólogos y Documentalistas, 1950-Carrión Gutiez, Manuel. Manual de bibliotecas. 2ª ed., 3ª reimp. Salamanca: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2001Cuevas, Aurora; Simeão, Elmira (coords.). Alfabetización informacional e inclusión digital: hacia un modelo de infoinclusión social. Gijón: Trea, 2011Drake, Miriam A., ed. Encyclopedia of library and information science. 2nd. ed. New York: Marcel Dekker, [2003-2005]Fernández y Fernández-Cuesta, Paz. Bibliotecas y personas: hacia un nuevo enfoque en biblioteconomía. Gijón: Trea, 2005 García Martínez, Ana Teresa. Sistemas bibliotecarios: análisis conceptual y estructural. Oviedo: Trea, D.L. 2006Gimeno Perelló, Javier; López López, Pedro; Morillo Calero, Mª Jesús (coords.). De volcanes llena: biblioteca y compromiso social. Gijón: Trea, D.L. 2007López Gómez, Pedro; Santos Paz, José Carlos (eds.). Guía para bibliotecas escolares. A Coruña: Universidade da Coruña, 2009López López, Pedro; Gimeno Perelló, Javier (coords.). Información, conocimiento y bibliotecas en el marco de la globalización neoliberal. Gijón: Trea, D.L. 2005Lozano Díaz, Roser. La biblioteca pública del siglo XXI: atendiendo clientes, movilizandolos personas. Gijón: Trea, D.L. 2006Magán Wals, José Antonio (coord.). Tratado básico de biblioteconomía. 4ª ed. rev. y act. Madrid: Universidad Complutense, 2002Magán Wals, José Antonio (coord.). Temas de biblioteconomía universitaria y general. Madrid: Editorial Complutense, [2002]Martínez de Sousa, José. Diccionario de bibliología y ciencias afines. 3ª ed. corr. y notablemente aum. Gijón (Asturias): Trea, [2004]Merlo Vega, José Antonio. (2012). Acción ante la recesión: el compromiso de las bibliotecas con los ciudadanos [En línea]. En: Boletín de la Asociación Andaluza de Bibliotecarios [En línea], n. 104, Julio-Diciembre, pp. 65-91.Mouren, Rapjaële et Peignet, Dominique. Le Métier de bibliothécaire. 10è ed. [S.I.]: Editions du Cercle de la Librairie, cop. 2003Orera Orera, Luisa (ed.). Manual de Biblioteconomía. 3ª reimp. Madrid: Síntesis, 2002Orera Orera, Luisa (ed.). La biblioteca universitaria análisis en su entorno híbrido. Madrid: Síntesis, [2005].Pérez Pulido, Margarita; Herrera Morillas, José Luis. Teoría y nuevos escenarios de la biblioteconomía. 2ª ed. aum. Buenos Aires: Alfagrama, 2006Saorín Pérez, Tomás; Mª Verónica de Haro de San Mateo (coords.). Contenidos digitales locales: modelos institucionales y participativos. Madrid: Arco Libros, 2011Seminario Internacional La Biblioteca un agente social para el desarrollo de la lectura. Santiago (Chile). 2013: La Biblioteca un agente social para el desarrollo de la lectura. Santiago: Embajada de España, 2014. Disponible en: [4/5](http://www.google.es/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCIQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.aecid.es%2FCentro-Documentacion%2FDocumentos%2FPublicaciones%2520coeditadas%2520por%2520AECID%2FLibro_Digital_Semin_Bibliotecologia%2520%252015%252004%25202014%2520reduc.pdf&ei=CSaNVcmuIPWU4iXIBg&usq=AFQjCNFtwW5OT-Mzf05TnDXGKnIWubpldw&bvm=bv.96782255,d.d24Stueart, Robert D. International librarianship: a basic guide to global knowledge Access. Lanham (Maryland): Scarecrow, 2007</p>
</div>
<div data-bbox=)

Bibliografía complementaria	A profesora proporcionará nas clases e no material de traballo bibliografía específica para cada un dos temas e actividades a desenvolver, co fin de adecuar e actualizar de maneira continua os contidos da materia.
------------------------------------	---

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Xestión e Planificación de Bibliotecas/710G04017

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías